

III ODDZIAŁ ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII
tel. 12 614 27 09
00000005598/01/176; REGON 000290073; ident. 061/100010

PRZEDOPERACYJNA KARTA ANESTEZJOLOGICZNA

Dane identyfikujące pacjenta

Nazwisko: _____ Imię: _____ Lat: _____ Płeć: K / M

Data urodzenia: _____ PESEL: _____

Adres miejsca zamieszkania: _____

Rozpoznanie: _____

Wzrost: _____ [cm]

Masa ciała: _____ [kg]

Zabieg operacyjny: _____

INFORMACJE DLA PACJENTA

Proszę uważnie przeczytać kartę, a następnie wypełnić poniższą ankietę. Dodatkowe pytania prosimy kierować do konsultującego Panią/Pana lekarza anestezjologa. Prawidłowe i szczegółowe poinformowanie anestezjologa o stanie zdrowia, istniejących lub przebytych chorobach, przyjmowanych lekach i ewentualnych zabiegach operacyjnych, pozwoli na zredukowanie ryzyka powikłań związanych ze znieczuleniem. **Przed operacją, pacjent operowany w trybie planowym nie może przez 6 godzin przyjmować pokarmów stałych, pić soków, kawy i mleka, jeść cukierków i żuć gum. Dopuszczalne jest przyjmowanie klarownych, niegazowanych płynów do 100 ml (pół szklanki) nie później niż 4 godziny przed operacją.**

Dla niektórych zabiegów, konieczny jest dłuższy okres głodzenia. W takich przypadkach operator lub anestezjolog zobowiązany jest powiadomić o tej konieczności pacjenta.

Zadaniem anestezjologa jest znieczulenie pacjenta umożliwiające bezbolesne przeprowadzenie zabiegu operacyjnego. Anestezjolog dba o bezbolesność operacji przez zastosowanie znieczulenia ogólnego lub znieczulenia regionalnego powodującego bezbolesność tylko operowanej części ciała. W czasie operacji anestezjolog dba o bezpieczeństwo pacjenta, a po jej zakończeniu stosuje leczenie przeciwbólowe.

Znieczulenie ogólne składa się z komponentów;

- Sen (wyłączenie świadomości), osiągane przez podanie leku drogą dożylną lub wziewną.
- Zniesienie bólu (analgezyja), uzyskiwana silnymi lekami p/bólowymi, którymi są opioidy podawane dożylnie.
- Zwiotczenie mięśni, wywołane lekami zwiotczającymi, co umożliwia sztuczną wentylację podczas zabiegu. Znieczulenie ogólne można przeprowadzić z zachowaniem lub wyłączeniem oddechu własnego pacjenta, co wymaga zabezpieczenia dróg oddechowych rurką intubacyjną lub maską krtaniową. Wyłączenie oddechu pacjenta wiąże się z koniecznością prowadzenia sztucznej wentylacji przy pomocy aparatu do znieczulenia. W trakcie zabiegu operacyjnego, pacjentowi podawane są leki anestetyczne drogą wziewną (gazy anestetyczne) i/lub drogą dożylną płyny infuzyjne (kroplówki). Cały czas monitorowane są parametry życiowe. W razie potrzeby wprowadza się do żołądka (przez nos lub usta) sondę lub/i cewnik do pęcherza moczowego. Na każdym etapie znieczulenia ogólnego (wprowadzenie, podtrzymanie i wybudzenie) mogą zdarzyć się powikłania. Ryzyko ich wystąpienia zwiększa się wraz z wiekiem pacjenta, czasem trwania zabiegu operacyjnego i pilnością operacji – zabiegi w trybie pilnym są obciążone większym ryzykiem powikłań. Ryzyko powikłań większe jest u pacjentów otyłych, obciążonych chorobowo (nadciśnienie tętnicze, choroba wieńcowa, cukrzyca, astma, niewydolność nerek) a także u kobiet ciężarnych i chorych z pełnym żołądkiem, czyli przed upływem 6 godzin od ostatniego posiłku.

Do najczęstszych, ale niezbyt groźnych powikłań znieczulenia ogólnego, należą:

- Nudności i wymioty pooperacyjne, dreszcze pooperacyjne, ból gardła, chrypka i bóle mięśni.
- Uszkodzenie zębów, warg, języka podczas intubacji.
- Podawanie leków pozanaczyniowo (pęknięcie żyły).
- Subiektywne uczucie braku powietrza.

Do poważnych powikłań zaliczamy:

- Znaczny spadek lub gwałtowny wzrost ciśnienia tętniczego krwi.
- Niedotlenienie, wynikające ze skurczu krtani, skurczu oskrzeli, utrudnionej lub niemożliwej intubacji.
- Zachłyśnięcia treścią żołądkową.
- Niedokrwienie mięśnia serca lub zawał mięśnia serca, zaburzenia rytmu serca.
- Zatorowość płucną, udar.
- Gorączkę złośliwą.
- Reakcje uczuleniowe na leki.
- Zgon z przyczyn anestezjologicznych.

Najcięższe powikłania są bardzo rzadkie, ryzyka ich wystąpienia nie można jednak całkowicie wykluczyć.

Znieczulenie regionalne (przewodowe)

W zależności od techniki pozwala na wybiórcze czasowe znieczulenie operowanego obszaru ciała. Środek znieczulenia miejscowego podaje się w okolice nerwu, splotu lub rdzenia kręgowego. W czasie zabiegu chory może spać z zachowanym oddechem własnym, a ze snu można go w każdej chwili wybudzić. Zaletą tego znieczulenia jest mniejszy wpływ na układ krążenia i oddechowy, rzadziej występują nudności i wymioty, możliwość przedłużenia działania przeciwbólowego na okres pooperacyjny. W trakcie operacji chory jest monitorowany jak przy znieczuleniu ogólnym. Do technik znieczulenia regionalnego zaliczamy między innymi: znieczulenie podpajęczynówkowe (POP).

Znieczulenie podpajęczynówkowe

Umożliwia przeprowadzenie wielu operacji w obrębie kończyn dolnych, miednicy, krocza, podbrzusza a także zabiegów położniczych (cięcie cesarskie). Znieczulenie uzyskujemy przez podanie leków znieczulających miejscowo do przestrzeni podpajęczynówkowej w odcinku lędźwiowym kręgosłupa. Leki te blokują przewodzenie czucia bólu, temperatury, uniemożliwiają poruszanie kończynami przez okres około 3-4 godzin (niekiedy do 6-8 godzin). Znieczulenie wykonuje się w pozycji siedzącej lub leżącej na boku, z kręgosłupem wygiętym w „koci grzbiet”.

Objawy niepożądane, mogące wystąpić w trakcie zabiegu i po znieczuleniu to: dreszcze, spadek ciśnienia tętniczego we krwi, przemijające zwolnienie akcji serca, nudności, odruch wymiotny.

Do **powikłań** znieczulenia podpajęczynówkowego zaliczamy:

- Popunkcyjne bóle głowy, bóle pleców.
- Zatrzymanie moczu (wymagające cewnikowania pęcherza moczowego).

Do **poważnych** powikłań, ale występujących bardzo rzadko zaliczamy:

- Uszkodzenie rdzenia kręgowego/w tym paraliż kończyn/lub korzenia nerwowego.
- Zapalenie opon mózgowych lub mózgu.
- Krwiak podpajęczynówkowy.
- Następstwa toksycznego działania leków znieczulenia miejscowego.

Znieczulenie miejscowe

Znieczulenie miejscowe to jedna z najpopularniejszych metod znoszenia odczuwania bólu. Stosowana jest, gdy konieczne jest wyłączenie czucia w konkretnej części ciała na stosunkowo krótki czas. Ryzyko powikłań przy znieczuleniu miejscowym jest relatywnie niskie.

Jakie leki stosuje się do znieczulenia miejscowego? Efekt zablokowania odczuwania bólu w znieczuleniu miejscowym to wynik oddziaływania leku na przewodnictwo nerwowe w pniach nerwowych zaopatrujących konkretną część ciała. Środki służące do znieczulenia miejscowego mogą być podawane w postaci zastrzyku, ale nigdy nie są wprowadzane do krwiobiegu. Przy drobnych zabiegach w obrębie jamy ustnej, uszu, nosa i na

powierzchni skóry można zaaplikować je w formie żelu lub płynu znieczulającego. Czasem znieczulenie miejscowe jest stosowane jednocześnie z lekami o działaniu uspokajającym, i te właśnie środki są przyjmowane dożylnie.

Leki podawane do znieczulenia miejscowego nie powodują zwężenia naczyń krwionośnych ani skoku ciśnienia tętniczego krwi, a ponadto nie działają pobudzająco. Najpopularniejsze z nich to: lidokaina, benzokaina oraz nowokaina. Niektóre środki znieczulające miejscowo powstają na bazie składników naturalnych, na przykład mentolu. Dobór preparatu jest uwarunkowany obecnością alergii, wcześniejszymi reakcjami na znieczulenie, przyjmowanymi lekami, długością planowanego zabiegu, wiekiem chorego, jego wagą i wzrostem.

Znieczulenie miejscowe – skutki uboczne

Do krótkotrwałych skutków ubocznych leków znieczulających miejscowo zalicza się: bóle głowy, drgania mięśni, nieostre widzenie, zawroty głowy, wymioty, osłabienie, drętwienie lub uczucie mrowienia w miejscu podania środka. W przebiegu reakcji alergicznej może dojść do problemów z oddychaniem, które skutkują zasinieniem skóry w związku z niedostatecznym dotlenieniem organizmu.

Znieczulenie miejscowe – przeciwwskazania

W większości sytuacji znieczulenie miejscowe jest bezpieczne, dlatego lista przeciwwskazań do jego podania jest krótka. Przyjmuje się, że środka znoszącego odczuwanie bólu w konkretnym miejscu nie wolno podawać przy stwierdzonej alergii lub nadwrażliwości na dany preparat.

Aby uniknąć komplikacji po zastosowaniu znieczulenia, przed aplikacją leku osoba chora powinna powiedzieć lekarzowi o wszystkich przyjmowanych przez nią środkach farmakologicznych, zwłaszcza tych oddziałujących na układ sercowo-naczyniowy (np. kwas acetylosalicylowy rozrzedzający krew).

ANKIETA ANESTEZJOLOGICZNA

1. **Czy leczy się Pani/Pan ostatnio** (choroby ostre, przewlekłe): TAK NIE
Jeżeli tak, to na jakie schorzenia:
2. **Jakie leki Pan/i obecnie przyjmuje?**
3. **Czy w przeszłości był/a Pan/i operowany/a?** TAK NIE
W znieczuleniu ogólnym
W znieczuleniu przewodowym
4. **Czy dobrze zniósł/a Pan/i znieczulenie?** TAK NIE
ewentualne powikłania:
5. **Czy miał/a Pan/i transfuzje (przetaczanie) krwi?** TAK NIE NIE WIEM
data i ewentualne powikłania:
6. **Choroby serca** (choroba wieńcowa, stenty, zawał, zapalenie, zaburzenia rytmu, wady, niewydolność krążenia, rozrusznik) TAK NIE NIE WIEM
7. **Choroby krążenia** (ciśnienie krwi wysokie, niskie, omdlenia, tętniak) TAK NIE NIE WIEM
8. **Choroby naczyń** (żyłaki, zapalenie żył, bóle łydek przy chodzeniu, złe ukrwienie kończyn) TAK NIE NIE WIEM
9. **Choroby układu oddechowego** (gruźlica, zapalenie płuc, rozedma, pylica, POChP, astma, zapalenie oskrzeli, bezdechy w czasie snu) TAK NIE NIE WIEM

10. **Choroby układu pokarmowego** (choroba wrzodowa żołądka/dwunastnicy, żółtaczką, marskość wątroby, refluks żołądkowo-przełykowy) TAK NIE NIE WIEM
-
11. **Choroby układu moczowego** (niewydolność nerek, dializa, kamica nerkowa, choroby pęcherza moczowego, prostaty, nietrzymanie moczu) TAK NIE NIE WIEM
-
12. **Choroby układu endokrynnego** (cukrzyca t.1, t. 2, nadczynność, niedoczynność tarczycy, wole, choroby nadnerczy, przysadki, dna moczanowa) TAK NIE NIE WIEM
-
13. **Choroby oczu** (jaskra, zaćma) TAK NIE NIE WIEM
-
14. **Choroby układu nerwowego** (udar mózgu, niedowład/porażenie kończyn, padaczka, drgawki, miastenia, schorzenia kręgosłupa, migrena) TAK NIE NIE WIEM
-
15. **Inne: otyłość, anemia, zaburzenia krzepnięcia krwi, choroba nowotworowa**
-
16. **Uczulenia** (alergia) TAK NIE NIE WIEM
 leki:, pokarmy:
 inne substancje:
 objawy:
17. **Czy jest Pani w ciąży?** TAK NIE NIE WIEM
 Data ostatniej miesiączki
18. **Czy nosi Pan/i protezy zębowe, szkła kontaktowe, aparat ortodontyczny, ma chwiejące się zęby?** TAK NIE
19. **Czy pali Pan/i papierosy?** TAK NIE
 Jeżeli TAK, to ile dziennie:
20. **Czy pije Pan/i alkohol?** NIE RZADKO NIEWIELE
 REGULARNIE DUŻO
21. **Czy zażywa Pan/i środki nasenne, uspakajające, narkotyki, środki odurzające?** TAK NIE
 Jakże:

Uwagi:

.....

.....

.....
 Miejscowość, data

.....
 Czytelny podpis pacjenta/przedstawiciela ustawowego